

Etický kodex pro frekventanty výcviku

Náš etický postoj definujeme v rámci individuální psychoterapie, skupinového procesu ve výcviku, supervize, výzkumu, profesionálních vztahů a veřejných vystoupení, včetně zveřejňovaných textů a informací.

Základními tématy jsou kontrakt, důvěrnost sdílených informací, osobní přítomnost, hodnocení přínosu, poctivost, respekt, užití autority, sexualita, soulad ve vztahu. Také etická pravidla – odpovědnost, kompetence frekventanta výcviku a zachování důvěrnosti vůči společnosti – institutu a zacházení s médii a sociálními sítěmi. V textu používané označení frekventant výcviku a student vnímáme jako významově stejné.

A. Individuální psychoterapie

Princip kontraktu: kontrakt v biosyntetické psychoterapii je formulován ve spolupráci s klientem co možná nejjasněji a to co se týče frekvence konzultací, plateb a trvání konzultací.

Princip důvěrnosti: všechny informace o klientovi jsou důvěrné, ať už jsou získány přímo od klienta či od někoho dalšího. Důvěrný je i fakt, že probíhá terapie. Princip důvěrnosti může terapeut bez klientova souhlasu porušit pouze pokud má terapeut zákonnou povinnost přerušit či oznámit spáchání trestného činu nebo pokud klient ohrožuje sebe nebo druhého. Ve výcvikové terapii platí podmínky smlouvy zohledňující trojstranný kontakt.

Princip osobní přítomnosti: biosyntetický psychoterapeut pečuje o to, aby byl energeticky, emočně a kognitivně přítomen a vymezen v terapeutickém vztahu. Respektuje hranice a vnitřní procesy klienta. V terapeutickém vztahu reflektuje také své potřeby, avšak pracuje s nimi vědomě a klienta nevyužívá k naplňování vlastních potřeb.

Princip hodnocení: biosyntetický psychoterapeut průběžně reflektuje proces terapie, její pokrok a užitek pro klienta. Jeho další postup vychází z této reflexe.

Princip poctivosti: biosyntetický psychoterapeut informuje poctivě o svém vzdělání, svých schopnostech i mezích jím prováděné terapie.

Princip respektu: biosyntetický psychoterapeut respektuje klientovy hranice a specifika - fyzické, osobní, duchovní, politické, náboženské, etnické, národnostní, genderové a jiné.

Princip užití autority: biosyntetický psychoterapeut užívá svou autoritu pouze pro klientův osobnostní růst a rozvoj autonomie. Neužívá ji pro získání osobních výhod.

Princip sexuality: biosyntetický psychoterapeut je ohraničen ve své sexualitě. Neužívá sexualitu pro získání převahy či sebeuspokojení.

Princip souladu ve vztahu: biosyntetický psychoterapeut dělá vše pro to, aby zamezil duálním vztahům s klientem – tam patří vztahy rodinné, partnerské, přátelské, obchodní, souběh psychoterapie a supervize. Takové vztahy by mohly ovlivnit či narušit terapeutický vztah.

B. Skupinový proces a vztahy ve výcviku

Principy jsou stejné jako v individuální terapii, ve skupinové terapii je navíc třeba vyvažovat mezi potřebami skupiny a individuálními potřebami jejích členů a kontextu rozvoje profesionálních dovedností.

Princip důvěrnosti: všichni členové skupiny souhlasí s udržením sdílených informací uvnitř skupiny. Video a audio nahrávky jsou pořizovány pouze se souhlasem skupiny.

Princip hodnocení: lektor dbá o udržování základní míry úcty mezi členy.

Princip autority: lektor dbá o přiměřenou míru podpory a bezpečí mezi členy skupiny.

Princip sexuality: sexuální kontakty mezi členy skupiny nejsou v průběhu výcviku přijatelné. Nejsou přijatelné partnerské či milenecké vztahy jako takové, pokud by k nim přesto došlo, měli by o nich frekventanti mluvit s garantem výcviku a výcvikovým terapeutem.

Princip souladu ve vztahu: lektor i účastníci si jsou si vědomi vztahů ve skupině i mimo výcvik a jednájí vědomě vzhledem k tomu.

Princip kontraktu: lektor je odpovědný za hodnocení studenta, co se týče zvyšování odbornosti, a to jak v průběhu, tak na závěr výcviku. Studenta z výcviku lze vyloučit z důvodu nedostatečné zralosti, schopnosti nebo dovednosti aplikovat metodu.

Princip důvěrnosti: veškeré sdílené informace, ať už pocházejí z individuální terapie nebo přímo z výcviku či intervizních skupin jsou důvěrné jak pro účastníky, tak pro lektora, supervizora a terapeuta. Hodnocení schopností studentů a jejich kvalifikace sdílí lektor pouze se supervizory, nikoli s individuálními terapeuty frekventantů. Informace ve výcvikové terapii jsou důvěrné, až na následující výjimky: zákonná ohlašovací povinnost terapeuta, a dále v případě, že se klient dostane do takových kritických životních situací, které mají přímý negativní vliv na jeho možnost řádné účasti a zvládnání výcviku. Tehdy je terapeut povinen motivovat klienta, aby tuto skutečnost sdělil vedoucímu výcviku a pokud toho klient není schopen, je povinností terapeuta to udělat sám. Účastníci výcviku zachovávají důvěrnost při zpracování kazuistických prací a supervizí, používají takové prostředky, aby jejich vlastní klienti nebyli rozpoznatelní.

Princip hodnocení: lektor hodnotí studenty: (a) co se týče jejich předpokladů a vnitřních zdrojů pro práci terapeuta a (b) jejich schopnosti pojmout a profesně využít vyučovanou metodu.

Princip respektu: student respektuje doporučení lektora pro osobnostní rozvoj, aby mohl dosáhnout osobnostních kvalit psychoterapeuta.

Princip autority: lektor užívá svou autoritu k zavedení a udržení struktury a kvality výcviku. Podporuje účastníky ve sdílení a zpětné vazbě. Naslouchá názorům studentů.

Princip sexuality: lektor neakceptuje do výcviku svého sexuálního partnera. Také neakceptuje sexuální vztahy mezi frekventanty.

Princip souladu: lektor vyjasňuje takové vztahy ve výcviku, které přesahují jeho rámeček. Je pozorný k nevyřešeným problémům mezi lektory a studenty.

C. Etická pravidla

Princip odpovědnost frekventanta: při poskytování služeb dodržují frekventanti nejvyšší standardy své budoucí profese. Přijímají odpovědnost za důsledky svého jednání.

Princip sociální odpovědnosti vůči společnosti: frekventanti výcviku si uvědomují, že nesou velkou sociální zodpovědnost, neboť jejich doporučení a jednání může ovlivnit životy druhých lidí. Jsou ostražití k osobním, společenským, organizačním, finančním a politickým situacím a tlakům a k působení prostředí, které by mohly vést ke zneužití jejich vlivu.

Princip objektivitu: frekventanti (především výcviku 2. části) si se svými klienty předem objasní všechny záležitosti, které by se mohly týkat jejich společné práce. Vyhýbají se vztahům, které by mohly omezit jejich objektivitu nebo vést ke střetu zájmů.

Kompetence frekventanta

Frekventanti výcviku jsou si vědomi hranic své kompetence a mezí terapeutických technik. Poskytují pouze takové služby a používají pouze takové techniky a formy psychoterapie, ke kterým je opravňuje stupeň vzdělání ve výcviku a sebezkušenost.

Ve svých profesních rolích se frekventanti výcviku vyhýbají jakékoli činnosti, která porušuje nebo omezuje lidská, zákonná nebo občanská práva klientů či jiných osob, kterých by se mohla jejich činnost dotýkat.

Důvěrnost frekventanta

Informace získané v průběhu výcviku, intervizních skupin, individuální terapie, skupinové terapie a supervize nebo data týkající se hodnocení sebe nebo ostatních frekventantů, výcvikových terapeutů a lektorů či ostatních frekventantů jsou diskutovány pouze z profesních důvodů a pouze s osobami, kterých se dané informace týkají.

Veškeré písemné, ústní, obrazové či multimediální informace získané v rámci výcviku a získané vlastním záznamem informací uvádějí frekventanti vždy pouze za účelem popisu, hodnocení či doporučení a pouze s cílem informovat o svém růstu a za účelem zlepšení komunikace jednoznačně a pouze směrem k probíhajícímu vzdělávání (směrem k institutu), ne k veřejnosti. Vynakládají veškeré úsilí, aby se zabránilo nepřiměřenému zásahu do soukromí skupiny či jednotlivce.

Frekventanti výcviku, kteří prezentují osobní informace a zkušenosti získané při vzdělávání ve svých písemných pracích, přednáškách nebo je jinak prezentují veřejnosti, musí mít k tomu odpovídající předchozí souhlas institutu. Rozlišují osobní prožitky, tedy co je jejich a co jsou informace o metodě, ty pak sdílí pouze po konzultaci s odbornou radou výcviku. Při uvádění informací je nutné vhodným způsobem zaměřet či změnit všechny údaje, které by mohly vést k identifikaci osoby či více osob, popř. musí zajistit souhlas těchto osob.

Veřejná prohlášení, oznámení o poskytovaných službách, reklama, informace na sociálních sítích a propagační aktivity frekventantů výcviku slouží k tomu, aby si veřejnost mohla vytvořit informované názory a měla možnost volby. Frekventanti výcviku přesně, pravdivě a objektivně uvádějí svoji profesní kvalifikaci – tedy stupeň vzdělání, členství a funkce, a také takto uvádějí informace o institucích nebo organizacích, se kterými mohou být spojováni. Během výcviku se prezentují jako "frekventanti výcviku" (tedy ne např. jako "terapeut ve výcviku").

Frekventanti prezentují a nabízejí své služby, produkty a publikace čestně a správně vyhýbajíc se desinterpretacím za pomoci senzace, zveličování nebo povrchnosti. Řídí se primární povinností pomoci veřejnosti vytvořit si informované názory, úsudky a volby na tuto terapii.

D. Média a sociální sítě

Frekventanti výcviku si uvědomují, že sociální média mohou být užitečná pro zlepšení přístupu veřejnosti k informacím o duševním zdraví, psychoterapeutických službách a výzkumu a vzdělávání.

Frekventanti dbají na veřejný charakter sociálních médií a na to, že jejich soukromí a důvěrnost často nejsou na sociálních médiích chráněny, ani se to neočekává. Jsou si vědomi rizik spojených s odhalením sebe sama ve veřejném prostoru ve vztahu k činnosti psychoterapeuta.

Frekventanti dbají na etické a právní povinnosti vždy zachovávat soukromí a důvěrnost klienta a výcvikové skupiny. Nezveřejňují obsah ani dílčí informace související s výcvikem, terapií i supervizí.

Frekventanti zvažují rizika a důsledky používání sociálních médií a online vyhledávání k získávání informací o svých klientech, jiných frekventantech, lektorech a dalších, s nimiž profesionálně spolupracují.

Frekventanti se vyhýbají kontaktu se svými současnými nebo minulými klienty na sociálních sítích, přičemž si uvědomují, že to může narušovat hranice profesního vztahu.

Frekventanti si uvědomují, že je třeba mít aktuální informace o výhodách a omezeních technologií sociálních médií (chtějí-li je využívat), jak se vyvíjejí, a o etických a profesních důsledcích používání těchto technologií.

Frekventanti dodržují etický kodex související s výcvikem a psychoterapeutickou profesí vůči sobě sama a svým kolegům, frekventantům a vedoucím výcviků, supervizorům a dalším.

Poznámka:

Část Média a sociální sítě vychází a je převzata z APA GUIDELINES for the Optimal Use of Social Media in Professional Psychological Practice

<https://www.apa.org/about/policy/guidelines-optimal-use-social-media.pdf>